

ния, но за сметка на това с готовност изговаря собственото си случване като творец: „Аз надделях не малко неща и се превъзмогнах за бъдещето“; „На чужбина аз почувствах благодатта на „да си сам“ – да мисля своята мисъл, да чувствам своето чувство...“

В края на това за дълго изоставило „двойниците“ на Славейков отклонение е редно поне да ги споменем, да речем, по следния начин – и Иво Доля, и Олаф ван Гелдерн леко и естествено се вметват в сътворената от своя автор парадигма на Модерния поет.

СБЪДНАТИЯТ ПРОЧИТ

И тъй, защо му е на Пенчо Славейков да бъде друг, да бъде чужденец на самия себе си? (Чужденец в истинския смисъл на думата, понеже Олаф ван Гелдерн го „преселва“ в някаква – очевидно немскоезична – чужбина, а Иво Доля – на някакъв, също тъй загадъчно далечен, остров.) Той не обича да говори за себе си – пише д-р Кръстев – освен когато иска да открие истинските си чувства и да мистифицира читателя...“ Според това твърдение изборът на чуждата идентичност би трябвало да произтича от намерението за съкровено споделяне, което авторът не би могъл – или не би искал – да осъществи без (полу)прикритието на „мистифициращите“ читателя техники. Трудно е обаче някак да се доверим на д-р Кръстев и да повярваме безрезервно в отказа на Славейков да говори за себе си – опровергава го например споменатото му вече настояване през Олаф и Иво да бъде четен именно самият той. (Интересно е, че нежелание за себеизговаряне е приписано на Ван Гелдерн – „Както за себе си, тъй и за фамилията, с чието име се кити, той не обича май да говори“; в конкретния очерк това изречение, описващо като нежелаещ да споделя този, чрез когото ти настояваш да се изговориш, като че ли може да се прочете само в контекста на мистифициращите жестове.) Твърдението на д-р Кръстев обаче е опровергано от самия факт, че чрез чуждата идентичност Пенчо Славейков не доверява нищо съкровено, нищо, което да не е споделил и пребивавайки в собствената си самоличност. Няколко години след като е написал „Олаф ван Гелдерн“ и няколко преди да напише „Иво Доля“ Славейков е разказал себе си под собственото си име като един от „младите“ в статията „Българската поезия“. (Всъщност тук, в разрез с убеждението на д-р Кръстев, той не само е заявил готовността си да „говори за себе си“, но и я е обосновал в самото си писателско призвание: „Всякой писател дължи на читателите и слушателите си едно известие, ако ще би и най-късо, за своя живот и дела...“) По-същественото